

tallene i begge Rigsdagens Ting, kunde selvfølgelig forholdsvis let i en Sag som denne have paataget sig Ansvaret for at handle paa egen Haand. Det kunde have haft et velbegrunder Haab om en Efterbevilling. Men et Ministerium, der ikke har et saadant fast Fodfæste, et Ministerium, der ikke paa Forhaand kan siges at have nogen Tilslutning hos Flertallet i noget af Tingene, endsi i begge Ting, kan ikke handle paa samme Maade og gøre sig samme Forventning om en Efterbevilling. Hvis et saadant Ministerium skulde gøre et Skridt som dette og have Haab om Efterbevilling, maatte det kun være i det Tilfælde, at Ministeriet var i Besiddelse af saadanne Oplysninger og kunde fremføre saadanne Grunde, der vare i Stand til at overbevise alle, haade Modstandere og Venner, om Rigtigheden af Ministeriets Skridt. Men saadanne Oplysninger har det høje Ministerium i dette Tilfælde ikke haft til sin Raadighed. Jeg tvivler ikke om, at Ministeriet saaledes som Sagen har stillet sig for det, har følt sig overbevist om, at der var Krigsfare, og at der navnlig var en nær forestaaende Fare for vor Neutralitet i det Øjeblik, det handlede. Men naar Ministeriet ikke havde andre Oplysninger at kunne give Rigsdagen end dem, vi alle kendte, det, som stod i de offentlige Blade, saa begriber jeg ikke, at Ministeriet kunde vente en Efterbevilling, og jeg forstaar ikke, at Ministeriet under disse Omstændigheder ikke benyttede sig af den Anledning, som det kunde have taget af de nylig foregaaede Folketingsvalg, til at sammenkalde Rigsdagen og til under en eller anden Form at sikre sig dens Tilslutning eller dog skaffe sig et virkelig begrundet Haab om Efterbevilling. Ganske vist undervurderer jeg ikke aldeles de Indvendinger, som Regeringen har fremsat imod Rigsdagens Sammenkaldelse, men jeg ser ikke rettere, end at enten maatte Regeringen være gaaet til det Skridt at sammenkalde Rigsdagen, eller ogsaa maatte den have udsat sine Bestillinger. For mig staar det nemlig saaledes, at den Fare, der kunde opstaa for Folk og Land ved at tage disse Penge uden at kunne vente Efterbevilling, var meget større end den Fare, der kunde opstaa deraf, at man ikke i det Øjeblik kunde afhjælpe de Mangler ved Søbefæstningen, som man ønskede at afhjælpe. Jeg skal naturligvis ikke udtale mig om, hvor meget der er naaet ved denne Forøgelse af Ammunitionen og denne Forstærkning af Trekrone. Enhver kan sige

sig selv, at for den Sum, her er Tale om, kan det ikke være saa overordentlig meget, der er naaet til Styrkelse af vor Forsvars-evne. Men for mig er det utvivlsomt, at naar Faren staa for Døren, er der en Ting, der er vigtigere end alt andet, og det er, at vi staa med et samdrægtigt Folk, og jeg frygter, at vor Forsvarsevne let kunde svækkes mere, end den kunde styrkes ved de trufne Foranstaltringer, hvis Ministeriets Handling skulde føre til fornyet Splid i Befolkningen. Der forekommer det mig netop, at Faren laa. Naar man har gennemgaaet en saadan sørgelig Kamp som den, vi have gennemgaaet i Provisorietiden, kan det umuligt være andet, end at Sindene den Dag i Dag ere særdeles ømtaalelige over for alt, hvad der kunde smage af Provisorisme. Efter en saadan Kamp, hvor der er rokket ved Tilliden til hele Grundlaget for vort offentlige Liv, skal der meget til, inden den fornødne Tillid og Tryghed vender tilbage i de offentlige Forhold. Og det forekommer mig, at det nuværende Ministerium havde en ganske særlig Opfordring til at være varsomt. Under Ministeriet Reedtz-Thott var Trygheden og Tilliden begyndt at vende tilbage i Befolkningen. Man ventede og haabede fra de forskelligste Sider, at dette Ministerium ikke vilde indlade sig paa provisoriske Eksperimenter. Men under det nuværende Ministerium har denne Tryghed efter Ministeriets Holdning ikke kunnet være til Stede i samme Grad. Der er under de nuværende Forhold mere Frygt for, at man dog en skønne Dag igen skulde glide ud i saadanne ulykkelige Forhold. Men naar Stillingen er den, forekommer det mig, at Ministeriet maatte have gjort alt, hvad det kunde, for at en saadan Frygt ikke skulde faa Næring, at det maatte gøre alt, hvad det kunde for at afværge den, og det har Ministeriet ikke gjort ved at tage Bevillinger, som vare nægtede af Folketinget, og som det ikke siden paa en eller anden Maade havde faaet Rigsdagens Tilslutning til. Jeg tror, det rummer en Fare for hele det rolige Arbejde med Hensyn til Reformen. Ministeriet har taget disse Penge paa sit eget Ansvar uden at søge Tilslutning hos Rigsdagen; det vil da være naturligt, at Pengene ogsaa blive staaende paa Ministeriets Ansvar. Jeg vil ikke sige, at jeg ynder den Form, som det sidste Punkt i Beslutningen har, den Form, at Folketinget under Behandlingen af Finansloven tager Beslutning om, hvad det om nogle Maanedes vil gøre ved disse Udgifter, naar de fore-